

Durant aquests setanta-cinc anys, el Patronat ha passat per moments brillants, com el seu inici, coincidint amb el règim republicà, i per altres de tristos, com els primers anys de l'Estat feixista, durant els quals va romandre inactiu, uns anys en què, a més d'intel·lectuals exiliats o represaliats, hi havia tota mena de censures per escriure en la nostra llengua. Josep Murlà repassa en els *Annals* darrerament apareguts el dia a dia de la institució, tot un document per conèixer la història de l'entitat.

El cinquè títol mundial | El Club Patinatge Artístic d'Olot ha aconseguit per cinquena vegada el títol mundial en grups de xou grans. No és fàcil obtenir una distinció d'aquesta categoria, ja que per arribar a la final cal passar per tot un seguit de seleccions prèvies i difícils de superar, però encara és més meritori aconseguir aquest guardó per cinquena vegada en els darrers sis anys. Primer va ser a Fresno el 2004, després a Roma el 2005, a Múrcia el 2006, a Gold Coast el 2007 i el 2009 a Freiburg, aquesta vegada amb el ball *Sedució*, que amb una execució quasi perfecta va aconseguir una puntuació altíssima i el reconeixement del públic assistent, que va ovacionar dempeus l'espectacle. Voldria destacar sobretot el fet que és un club modest, amb pocs mitjans econòmics, però que fent la feina ben feta ha sabut crear escola entre els més joves, els quals han estat el planter per reemplaçar les baixes. És, sense cap mena de dubte, un model per imitar.

La consulta a la comarca | Tal com estava previst, el 13 de desembre es va celebrar la consulta sobiranista a quinze municipis de la Garrotxa, amb una bona participació, on destaquen un

54% a Sant Jaume de Llierca i un 51% a Riudaura, i que en conjunt va ser del 38,72%, més elevada que en altres eleccions, i la més alta del país darrere d'Osona; quant als resultats, es va imposar una majoria del Sí. Falta realitzar la consulta en alguns municipis, on està previst fer-la el dia 28 de febrer.

EL GIRONÈS

dani vivern

La Girona de grisos ja passats | Tot i la crisi econòmica, les inacabables i polèmiques obres de la MAT i el TAV, les vel·leïtats polítiques i els experiments veguerístics d'aplicació problemàtica, hi ha vida més enllà del 2009. La ciutat de Girona, acostumada a dècades de grisori i d'anar fent, sembla que s'ha adaptat força bé a la transformació tecnològica, social, estructural i de costums que ha marcat el canvi de mil·lenni. I no pas gràcies als dirigents que té, sinó sovint *malgré eux*. La societat civil gironina les havia passat magres durant prou temps i ha desenvolupat un sentit de veure-les venir que moltes altres ciutats del seu calibre poden envejar. Les queixes populars tenen més eco als mitjans, la gent reclama més veu i participació, i troba eines per fer-ho. Els referèndums sobre autodeterminació, els xats d'àmbit local i comarcal, l'aparició d'espais digitals d'opinió, tot porta a pensar que els gironins no s'han ensopit ni arronsat davant la crisi, i que l'han sabuda aprofitar per fer-ne revulsiu, purgant i trampolí cap a nous horitzons. Aquests primers deu anys del segle XXI han estat de ràpida transformació i, pel camí, hem perdut gironins dels de tota la vida: el polifacètic dibuixant i activista

cultural Carles Vivó; Pere Rodeja, ànima de la llibreria Geli; Emília Xargay, artista plàstica; l'historiador i polític Francesc Ferrer, i molts altres personatges nascuts a Girona o al seu redós, i que es van fer un nom en les arts, l'esport, la ciència: Santaló, Montsalvatge, Balmanya, Tharrats... A tots ells i elles, i a molts d'altres que sóc incapaç de recordar ara, els hem d'agrair el seu treball i actitud, gràcies als quals Girona ha deixat de presentar la imatge que un funcionari anònim descrivia, fa justament 60 anys, amb aquests versos trobats entre vells papers familiars, uns versos no gaire reeixits i ignoro si mai publicats, però prou fidels a una realitat ja passada:

Gerona

Un río con agua sucia
un puente... y otro puente
mucho frío por la calle
mucho frío y poca gente.

Rambla arriba, rambla abajo
va la juventud muy triste
pasando de las ocho
ya se terminó el despiste.

Un soldado, otro soldado
después, un cabo furriel
luego una tasca, otra tasca,
un cuartel y otro cuartel.

Llueve, trueno y cae granizo
o sale la tramontana
por la tarde y por la noche
y también por la mañana.

Callejones sin salida
guijarros en las aceras
y para ir a cualquier parte
escaleras... escaleras...

Gerona, la gran Gerona
cómo entrísteces mi vida.
Tres veces fuiste inmortal
y catorce aburrida.

Crec que la fesomia de la nostra Girona, i la de la majoria dels pobles del Gironès -Salt, especialment- ha experimentat una transformació gairebé ferotge, potser una mica indigesta, però que, si la comparem amb la trista pintura que feia l'anònim aspirant a poeta, ens n'hem d'alegrar, i molt. Els que hem tingut la sort d'encetar aquesta dècada tenim l'obligació moral de participar en aquesta transformació pel simple fet de ser ciutadans, és a dir, protagonistes. Que tinguem sort.

EL PLA DE L'ESTANY

xavi xargay

De cinema social | Per segon any ha tingut lloc a Banyoles el Festival de Cinema Social FemCurt, organitzat per l'associació Irregular, una entitat sociocultural banyolina que promou actituds no discriminatòries per raons de sexe, origen o edat. Amb el projecte FemCurt es pretén oferir una sèrie d'activitats que permetin fer arribar l'art a tothom, i alhora generar i construir esperit crític. Així, tot i que la base de la proposta és el cinema, el festival ha inclòs altres activitats: exposició de fotografies, jornada formativa per a professionals dels serveis socials del sector audiovisual i cultural, concerts, i un espectacle teatral creat pels membres del Centre Ocupacional i Especial de Treball Pla de l'Estanty (COIET). Els 21 curtsmetratges seleccionats han optat a 4 premis: millor curt de ficció (dotat amb 4.000 euros i guanyat per *Escondite*, de José Miguel Adamuz),

millor reportatge (obtingut per *Me'n vaig de casa*), millor curtsmetratge català (*La història de sempre*, de José Luis Montesinos) i premi del públic (*Los pipitos*, de Julio Suárez).

Del tren pinxo | No tan sols de cançons viu el pladestanyenc, encara que les cançons hagin esdevingut memòria popular i educació sentimental de diverses generacions. Potser per això, i perquè encara no ha requalificat el sòl urbà que ocupava l'antiga estació de Mata, l'Ajuntament de Porqueres, amb l'ajuda de la Diputació de Girona, la Generalitat i diversos particulars, ha rehabilitat un vagó del tren petit (que va transportar gent i altre bestiar de Girona a Banyoles des de 1928 fins a 1956) que ara es pot veure al costat de l'antic baixador de Mata, transformat en petit museu dedicat al Tren Pinxo, amb fotos, plafons explicatius i peces històriques, com ara fulls d'horaris i plànols del projecte. L'acte d'inauguració va estar presidit per la nostàlgia, per l'orgull i pel desig que el nou espai no es converteixi en lloc abonat a bretolades.

Del folklore | L'altre dia em va trucar, emocionat, un dels meus nebots. «Uncle, no t'hi vaig pas veure, al Col·loqui de Tardor! Això de llegendes fa poc per tu, eh?». «No, jo...». «El coneixes, l'Àngel Vergés? És un filòleg la mar de trempat. Té un bloc de temes populars, Lletres de Travertí; dirigeix la col·lecció Contes de Llegendes, del Consell Comarcal, que acaba d'editar el tercer volum, *El maig de Cornellà*; ha guanyat algun premi per Tarragona d'estudis populars, i va ser un dels responsables del 17è Col·loqui de Tardor, que va organitzar el Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles i el Consell Social de la Universitat de Girona, amb el suport del Departament de Cultura de

la Generalitat, la Diputació de Girona i l'Ajuntament de Banyoles. Durant tot un divendres i un dissabte, estudiosos d'arreu dels Països Catalans em varen arrelar a la meua terra, *uncle!* Quines històries! Quines llegendes! Banyoles, Catalunya nord, l'Alguer, Vic, Pirineus, l'Alt Vallespir... Si som una nació, *uncle*, una nació! En Vergés sí que és un filòleg com cal, i no tu, que ets un llepafils estirat». «Però, escolta...». Ja havia penjat. Em cal dir que estic d'acord amb la primera part de la seva afirmació. Pel que fa a la segona, diria que sóc un llepafils arrugat -per l'edat, bàsicament.

LA SELVA

joan domènech

Vidreteres: presentació d'un llibre sobre el suro | En èpoques passades Vidreteres va tenir la seva importància com a centre de producció tapera. El testimoni més fefaent que en queda és el Casino, institució que responia als interessos associacionistes dels obrers del món del suro, atents, en tot moment, al seu progrés intel·lectual i artístic i a l'aprofitament de les estones de lleure. Segurament per això el Centre d'Estudis Selvatans va decidir presentar en aquesta localitat -bé que a la sala d'actes de la Biblioteca Municipal, en comptes de fer-ho a la sala del Casino, on hauria tingut més sabor (però possiblement massa soroll)- el dotzè volum de la col·lecció Estudis i Textos, titulat *El negoci del suro a la comarca de la Selva (del segle XVIII a mitjan segle XIX)*, que ha escrit el professor Joaquim Alvarado i Costa (Figueres, 1971), un especialista en el tema que afe-

